

af Fruen, som har Tilsynet her i Byen, tror jeg ikke, man behøver at være bange for, at Forholdene ikke skulde være gode nok, jeg tror, de er saa gode, som de overhovedet kan blive, og at man fra alle Sider gør sit bedste.

Hvad angaar den megen Tale om det sundhedsfarlige i Bagerier, saa findes der i de medfølgende Bilag Udtalelser blandt andet fra Professor Lundbye, som har givet forskellige Meddelelser, af hvilke det fremgaar, at Bagerne med Hensyn til Vægt staaar overfor Normalen med et Plus paa 1,1 kg; Dødeligheden er 0,8 under det normale Procenttal, og hvad Dygtighed til Militærtjeneste angaar, staaar Bagersvendene som Nr. 4 af 17 Fag med 5,5 som Uduelighedsprocent, medens Procenten f. Eks. for Snedkernes Vedkommende er helt oppe paa 22,1 pCt., medens det bedste Fag, Grovsmedene, staaar paa 3,9 pCt. Muligvis var det et Indlæg fra Professor Fridericia, som Ordføreren for de Radikale (Ivar Berendsen) sigtede til, da han talte om, at Fagets Mesterorganisationer ikke havde været tilstrækkelig hensyntagende i det, de havde skrevet, at de ikke var tilstrækkelig ængstelige overfor Forholdene, og at Forholdet med Hensyn til Dødeligheden burde være meget bedre. Jeg ved ikke, om den ærede Ordfører for de Radikale har taget Professor Fridericias Meddelelse til Indtægt: at under Pesten i Marseille, i 1720 døde alle Bagersvendene. Muligvis har det den Gang været meget slemt at være Bagersvend, men Forholdene har forandret sig noget siden da. Selv Ordføreren for Socialdemokraterne (L. D. Rasmussen) udtalte, at Paastand staaar mod Paastand, hvad det sundhedsfarlige ved Natarbejde angaar; man havde ikke noget Bevis i saa Henseende.

Jeg skønner da, at man maa have Lov at kræve, at de, som vil have Forholdene ændret, skal kunne bevise det sundhedsfarlige ved Forholdene. Af Skemaer fremgaar det, hvorledes Forholdene er med Hensyn til Natarbejde her i Landet, og det viser sig da, at $\frac{5}{6}$ af Bagerne overhovedet ikke har Natarbejde. Dette beviser bedst, synes jeg, at man ikke fra Bagermestrenes Side à tout prix vil have Natarbejde, men at man kun vil have det, hvor det er nødvendigt.

Af den Stilling, Bagersvendene i de Meddelelser, de har givet, indtager med Hensyn til det af dem opstillede Ønske, ser man ogsaa, at de ikke er helt sikre paa det Resultat, som vil naas for Faget, hvis Lovforslaget gennemføres. De skriver ganske vist, at der vil være en ret god Udnyttelse af Materiellet i Fabrikkerne, og at

Fintbrødsbagerne ret tidlig paa Formiddagen vil kunne faa Brød til deres Udsalg o. s. v. Men det er dog forbeholdne Vendinger, der bruges. Dette forstaaer jeg saa meget bedre, som der ogsaa er andre Forhold, der vil gøre sig gældende, men som Svendene ikke kommer ind paa. Det vil blandt andet ses af Forholdene i Tyskland. Med Hensyn til Indførelsen af Dagarbejde skriver en Mester i München, at han i høj Grad anerkender, at Svendene vil fordre Indførelsen af Dagarbejde, uagtet de erkender, at det vil forøge Arbejdsløsheden. Det er et Forhold, som vistnok er ganske uomtvisteligt, at Natarbejdets Afskaffelse i Bagerier vil befordre Arbejdsløsheden blandt Bagersvendene.

Ogsaa Fabrikdirektoratet skriver, at man ikke maa være blind for de Vanskeligheder, der følger med, og i sin Indstilling til Ministeriet skriver det, at hvis man har Betænkelighed ved at gaa til en endelig Afgørelse, saa kunde man jo forsøge at udstede et midlertidigt Forbud. Man henviser bl. a. til Lov Nr. 164 af 7. August 1914. Fabrikdirektøren skriver yderligere, at der kan blive Tale om Belysningsbesparelse, hvis Forbudet gennemføres, og det er jo rigtigt, at naar der ikke bliver arbejdet om Natten, saa vil der heller ikke blive anvendt Belysning i Bagerierne. Naar der endvidere skrives, at man ikke mener, at der vil opnaas nogen næneværdig Brændselsbesparelse derved, saa har allerede det ærede 9de Medlem for Odense Amt (Jensen-Sønderup) paatalt dette og udtalt, at der overhovedet neppe vil blive nogen Besparelse; og efter mit Skøn vil Forholdet blive det — jeg kan jo kun anvende raa Tal her —, at vi mindst vil komme til at bruge for 3—4—5 Mill. Kr. mere Brændsel end i Øjeblikket. Hvad der ogsaa maa tages et vist Hensyn til, det er, at det er et Beløb, som ikke bliver i Landet. Det er jo nærmest Kul, vi bruger til Brændsel i Ovne med kontinuerlig Drift, og Resultatet af, hvad her foreslaas, vilde derfor blive en meget forhøjet Kulregning fra England eller Tyskland til Danmark.

Fabrikdirektøren har stillet et Forslag om i § 5 at tilføje et nyt Stykke, som den højtærede Minister imidlertid ikke har indsat i Lovforslaget. Det viser, at selv Fabrikdirektøren — skønt han vistnok staaar den ærede Minister, der har fremsat Lovforslaget, ret nær partipolitisk set — er ængstelig for, hvad der kan resultere af Forbudet. Det lille Stykke, han vil have indsat, lyder saaledes: „Undtagelser fra denne Bestemmelse kan i Tilfælde, hvor Hensynet til